

DO SEMINARIO D'ESTUDOS GALEGOS

*Exposición presentada pol-a
poñenza encargada de re-
dactar o ante-proyecto d'Esta-
tuto da Galiza*

Publicazóns da Sociedade Nazonalista Ponal

BELGRANO 2159 - BOS AIRES

A nosa opinión

O Seminario d'Estudos Galegos, que tan meritoria e patriótica labourea realiza, presentou ao pouco tempo de nacer a república en Hespaña, un anteproyecto de estatuto autonomista, acompañado do estudo detallado, dos recursos e das obrigas que o estado central tería que traspasar ao estado autónomo.

A Sociedade Nacionalista Pondal, ao editar este traballo do señor Bóveda Iglesias, ten a certidume de que contribúe a ilustrar o criterio de moitas das xentes nosas, que inxenuamente coidan que Galiza vive da Hespaña.

A este propósito, xa decíamos no Nº 41 do noso voceiro "A Fouce" comentando este traballo:

"Os que acotío nos falan da nosa probeza, da nosa incapacidade pra sosternos sin o apoio hespañol, teñen no traballo do Sr. Bóveda Iglesias unha resposta clara e ben documentada, que pode resumirse d'este xeito sinxelo: Galiza dalle a Hespaña mais de 135 millóns de pesetas e recibe pouco mais de 126 millóns, cos quales se paga todo, incruso exército, mariña e crases pasivas.

"Pero aínda non é isto só, o que Galiza lle da a Hespaña, o arancel hespañol custalle a Galiza quizaves algo mais de 100 millóns de pesetas por ano, e produce a miseria e a ruína, que nos fai emigrar dunha terra que podería, si fose libre, manter ao triple da poboazón que ten na actualidade.

"A Fouce" cree firmemente que o traballo do Sr. Bóveda Iglesias contribuirá, non a que os galegos pensen na autonomía, sinón a que se decatén das moitas posibilidades de progreso e de riqueza, que malogra a nosa dependencia da Hespaña.

"E tan xustificada a nosa aitude arredista, que a simple enunciación do problema autonomista no orden fiscal, descobre a necesidade e a coemenza de conquistar a independencia ausoluta da nosa Terra".

As afirmazóns contidas n'os parrafos transcritos son fáciles de puntualizar.

Si dentro do estado hespañol, con un réxime impositivo antinatural, con unhos aranceles abafantes da nosa economía, tributamos pra pagar todo o que o estado hespañol gasta na nosa terra, incruindo exército, mariña e crases pasivas, e aínda sobrgan 8 millóns de pesetas, é lóxico pensar que a nosa capacidade tributaria nun réxime de independencia, daríalle ao estado galego recursos superiores que oxe van a parar as uchás do estado

hespañol, e do capitalismo catalán, vizcaino e castelán.

Porque a tributazón que Galiza paga, non son somentes os 135 millóns que se recaudan directamente, hai o sobreprecio do arancel que pr'os cereales foi calculado en 70 millóns, e non coidamos que sexa aventurado, calcular en 100 millóns o sobre-prezo que pagamos pol-os demais artigos que importamos de dentro ou de fora da Hespaña, tributando pol-o conseguinte, nunha proporción superior a que asiñalan as estadísticas oficiaes.

As ventaxas que entroques de todo esto saca Galiza, abesúllanse sin grande esforzo e sin necesidade de estar versado en custións político-económicas.

O arancel cerealista encarece a nosa gandeiría, impide unha explotación intensiva, limita o consumo interno e fai imposible o comercio de exportazón.

O arancel protector das industrias, non favorece as nosas, que as perxudica, a conserveira, ten que sufrir o recargo proteccionista pol-o aceite e a folla-lata, e por si esto non abondase, ten que facer fronte nos mercados consumidores, as consecuencias do arancel hespañol, que por ser o mais elevado, tropeza en todas partes con tarifas casi prohibitivas.

A independencia de Galiza supón (deixamos de lado as razóns de orde espritoal, que pra nós, son as de mais importancia): Creazón de novas industrias e redución do custe de produción das atuais.

Oxe, o capital galego, tropeza con dificultades pra facer inversiones na Terra, en razón das dificultades inherentes a toda industria nova, pois tendo que pagar a mesma tributazón industrial que pagan as afincadas en Cataluña, os capitalistas ou os bancos que administrano o capital galego, prefíren unha inversión segura nas industrias xa consolidadas en Cataluña, antes que correr os resgos inevitabels, si nas actuales condizóns se dispuxeran a crear esas mesmas industrias na Terra.

Como consecuencia de todo esto, casi resulta unha perogrullada o afirmar que nun réxime de independencia, os nosos ingresos fiscales, estarian moi por riba dos 135 millóns, e aínda que o estado galego mantívese o disparatado criterio de gastar o que actualmente gasta na nosa Terra o estado hespañol en exército, mariña e crases pasivas, que en total suman 62 millóns, poderíase folgadoamente duplicar os atuais gastos de instrución pública e de fomento, que suman oxe en conxunto 30 millóns.

Ademais, o custe da vida, que na actualidade acada límites que fan imposible satisfacer as mais elementales necesidades, baixaría nunha proporción, que non supoñen, os que por iñoranza, coidan que Galiza socumbe si se separa da "gloriosa e noble nación hespañola".

Refrexionen os nosos compatriotas, abesullen aínda que sexa co esprito predisposto en favor da "nobre e groriosa nación hespañola", a situación da Galiza, e ollarán, que a nós, a "nobre e groriosa", aínda botando en esquecemento a inxuria secular, non nos da ren, abafanos con aranceles favorabels a Castela, Cataluña e Vizcaia, impide o noso progreso e obríganos a buscar na emigración o pan que con fortuna podería darnos a nosa Terra si fose dona da súa facenda e da súa vountade.

S.N.P.

Exposición presentada pol-a poñenza encargada de redactar o anteproyeito d'Estatuto da Galiza.

Os que suscriben, ó recibir o honroso mandado de constituir a Poñenza encargada de redactar un Anteproyeito d'Estatuto pra Galiza, créron que seu máis principal deber era (a máis de precurar un artigoado tan amplo que dëse cabida as arelas de total-as minorías galegas, sin excluir as máis avanzadas) facer un estudo cabal do aspeito económico; pra non proceder ás cegas ó facer unha proposta que tan seriamente podería comprometer os intreses galegos. Pois decátanse de que non é iste intre o de xustificar a persoaalidade indiscutible das Rexións, nin xiquera o de lembrar que Galiza foi próspera i-europea antes de realizada a inxusta uniformidade nazonal que padecemos, e probe, atrasada e hastra vergoñante dimpois; senón o de sber si (aínda ca vagaxe grandemente gravosa que temos d-herdar d-unhos cantos séculos de centralismo) o réximen de autonomía integral que propoñemos nos convén, ou non, e si nos pode ser concedido sin que resulte perxuizo pra ningunha das partes intresadas.

Coñecedora a Poñenza de que seu membro o Sr. Bóveda Iglesias levaba algún tempo adicado a istes estudos, confíreulle o encárrego de preparar, tan aixinha como poidese, un resumen dos mesmos.

E hoxe comprácese en elevar ó coñocimento d-ise Seminario os frutos de tan traballosa labouira, que acepta e fai sua:

— :: — :: —

“Entende o que ten a grande honra de subscribir:

Que non tendo d-existir, na organización que propoñemos, aduanas inter-rexionaes, e reservándose ó Poder Central as facultás soberanas referentes a sistema de moedas, réximen aduaneiro, tratados, etc., pra decidir si o que propoñemos nos convén, non compre, como se poidera crér, facer estadísticas nin estudos referentes ós distintos factores financeiros determinatiivos da nosa balanza de pagos, senón que abonda con que se faga unha procura de datos que se refira só ó aspeito fiscal: xa que se non trata de coñecer as posibilidades d-un Estado economicamente independente, senón da separazón, xusta, d-unhas obrigas e unhos recursos que hoxe son rexedos de maneira global, co consiguiente exceso de gastos de adeministración.

Asegún iso: Tomando como base os resultados do ano 1930 (que poderíamos confirmar cos de 1926 a 1929; i-escollemos os de 1930, porque, ademais de ser os derradeiros e pol-o tanto os que máis se aproximan a

realidade, son tamén os menos favorabres pra Galiza, pois n-ise ano a recaudación especialmente por Aduanas, desceu en algúns millóns e os gastos feitos pol-o Estado aumentáronse ca refundición dos presupostos ordinario i-extraordinario) resulta:

A)

Que as cantidades recaudadas pol-o Estado n-ise ano en Galiza (según os datos tirados das contas oficiaes e comprobados pol-o que suscribe) son os que — co detalle por Oficina, pra que poidan ser revisados en calquer momento — compoñen o seguinte cadro:

CONCEITOS	TOTALES
Territorial	24.743.131
Industrial	8.273.983
Utilidades	6.867.073
Derechos reales	8.342.951
Minas	250.984
Consumos	3.642
Transportes terrestres	323.744
Patente automóviles	2.778.502
Alumbrado	1.517.965
Propiedades:	
Rentas	772.391
Ventas	38.360
Pagos del Estado	648.035
Servicios explotados por la Administración	90.809
Cuotas militares	533.219
Demás conceptos	1.386.499
Transportes por mar	2.731.001
Alcoholes	466.709
Cerveza	61
Azúcar	2.882
Achicoria	58.386
Timbre (devoluciones)	1.655
Aduanas	15.196.307
Arbitrio conservación de carreteras	112.500
Loterías	8.480.839
Caja inspección	219.623
Comité Derechos Reales	41.436
Varios comités y Cajas	11.196
Monopolio cerillas	2.509.742
Recursos municipales	2.681.944
Monopolio tabacos	25.500.000
Timbre del Estado	12.000.000
Monopolio Petróleos	8.335.503
TOTAL PESETAS	134.933.260

NOTAS:

1ª Por non dispór de datos comprobados, déixanse de incribir os ingresos que corresponden a Galiza por: Teléfonos, participazón nos benefizos

do Banco d-España, tasa de rodaxe, Xuntas de portos e outros.

2ª As cifras globaes de Tabacos e Timbre proceden de engadir os resultados do ano 1928, que son os derradeiros publicados pol-o "Anuario Estadístico" a cantidade prudenzal que, por baixo, correspondía, tendo en conta o aumento gradual observado no bienio 1926-28.

3ª As 8.335.503 ptas, calculadas por Petróleos, estabrecendo unha proporzón entr-as cantidades presupuestadas e as recaudadas por iste concepto e por Patente Nazonal de automóviles. E casi seguro que se recaude mais, pro preferimos computar por baixo tamén.

Nota da Editorial. — Por dificultades de caraiter tipográfico omitimos o detalle por oficinas.

B)

Que as pagadas en Galiza pol-o Estado, por toda crás d-atenzóns, según os datos que se obtiveron da mesma maneira, son istas outras:

CONCEITOS	TOTAES
Clases pasivas	10.149.675
Presidencia (porteros y varios)	470.870
Justicia y Culto:	
Obligaciones c... ..	2.110.359
Obligaciones e... ..	7.804.590
Ejército	20.363.743
Marina	19.062.191
Gobernación	12.123.620
Fomento	17.997.384
Instrucción Pública y B. A.	16.704.620
Trabajo y Previsión	256.874
Economía	407.720
Hacienda	2.211.973
Gastos contribuciones	5.630.400
Participación Corp.	4.041.128
Acción Marruecos	80.623
Obligaciones a extinguir	1.655.068
Deuda (reintegros)	93
Loterías	2.432.009
Caja Inspección	259.296
Monopolio cerillas	15.397
Recursos Municipales	2.468.262
Total	126.245.709

Nota da Editorial. — Pol-as mesmas dificultades da nota anterior omitimos o detalle por oficinas.

C)

Que si nos limitásemos a facer a comparanza dos totaes que arroñan as partidas que os dous anteriores cadros abranguen: 134.933.260
tiraríamos a concrusión de que Galiza tería, dend-o punto — 126.245.709

de vista fiscal, un saldo a seu favor de, ptas. 8.687.551

Poderíase nos dicir; 1º Que consideramos como ingresos nosos os de Aduanas, que non nos corresponden íntegramente, porque gran parte d-íles son devengados por importadores i-exportadores nin galegos nin residentes en Galiza; 2º Que incruimos tamén os totaes de monopolios do Estado; e 3º Que, ademais, deixamos de ter en conta atenzóns como: as Xerales do Estado (a extinta Casa Real, Corpos Colexisladores e Deuda pública), as do Ministerio de Estado (representazón diplomática e consuar), e as correspondentes a certos orgaismos e outros gastos centraes.

Nos poderíamos opoñer: O primeiro, que cecais o que n-outas aduanas pagan os artigos que nós consumimos, non recibidos directamente en Galiza, ocompense a cantidade que se nos disputa, e que arebasa, seguramente con moito, o perxuízo que do réximen proteitor recibe a nosa economía. E ó segundo e terceiro, que abonda ver as cifras gastadas por Guerra e Mariña pra se convencer aixiña de que por mór de ser a nosa unha Rexión mariñeira e fronteiriza veñen, tamén, recargadas considerablemente co que, por corresponder á necesidade de defensa do territorio — que non é sómentes o noso, senón o de tod-o Estado — corresponde, a outras Rexións.

Mais comprendemos que non abonda con iso, e como, ademais, non queremos argumentar con probabilidás, inda que presenten un grado moi grande de certidume, senón con cifras comprobadas que non ofrezan dúbidas nin ós mais recelosos, manexemos as anteriormente obtidas, con arreglo o que propoñemos, pra ver si os resultados nos siguen sendo favorables.

Teremos, pol-o tanto, que averiguar:

a) A canto subirán os medios fiscaes (ingresos tributarios) que pedimos que xe nos deixen;

b) Canto custarán, tal como hoxe os ten atendidos o Estado, os servizos que asiñamos a Galiza; e,

c) Canto tería que pagar Galiza ó Estado si os ingresos de carácter xeral que a iste lle quedan non chegase pra cubrir o importe das atenzóns, de carácter xeral, tamén, que terá que satisfacer:

a)

O primeiro cadro permítenos outar a canto subirían os ingresos que pra Galiza pedimos, que son (deducidos Aduanas, Timbre, Tabacos, os demais monopolios e cantos ingresos poidésemos considerar de carácter xeral) os seguintes:

Territorial	24.743.131
Industrial.	8.273.988
Utilidás	6.867.073
Direitos Reás	8.342.951
Minas	250.984
Consumos	3.642
Transportes terrestres	323.744
Patente Nazoal	2.778.502
Alumbrado	1.517.965
Propiedás — Rentas (parte apricabre)	500.000
Pagos do Estado (os 2 3)	432.025
Alcoholes	466.709
TOTAL	54.500.714

b)

O segundo (aparte das moitísimas ensinanzas que do mesmo se poden tirar, relazoadas ca maneira como o Estado administra os nosos intereses) permite determinar o importe das obrigas que propoñemos que Galiza administra de seu, que son:

Presidencia	470.870
Xustiza (obligas civís)	2.110.359
Gobernazón (só Sanidade interior, Sanatorio de Oza e persoal a extinguir)	300.000
Fomento	17.997.384
Instrución Pca. e B. Artes	16.704.620
Traballo e Previsión	256.874
Economía	407.720
Facenda (excruido Aduás)	1.822.000
Gastos de contribucións (excruido carabiñeiros)	3.800.400
TOTAL	43.870.227

c)

Quédanos, agora, determinar o importe da aportazón que Galiza terá que facer pra (cubrir o déficit do Estado, co fin d'estabrecer comparanza, e poder sentar as concrusións que correspondan.

Empecemos por averiguar a canto sube ise déficit:

Tomamos pra iso como base o presuposto aprobado pra 1931, pois sendo o derradeiramente aprobado, i-estando calculados seus ingresos con vista dos outidos no ano anterior e sendo os seus gastos o resultado de refundir os dous presupostos ordiario y estraordinario, non cabe ningunha dúbida de que as suas cifras teñen de ser nosa pauta obrigada, por ser as que mais se axustan a realidade.

Era noso desexo que iste traballo levase como anexos a copia exacta dos taes presupostos, pra que cada un os tivese mais a man e poidese mellor formar seu xuízo; mais viñeron as cousas tan aixiña, que non hay tempo de facelo. Remitimos ó lector á Gaceta do día 6 de Xaneiro que os publica compretos, e seguiremos extrictamente o orden da mesma pra facilitarlle o seu estudo.

Ollándoa, deducimos pro Estado os ingresos seguintes:

Seizón 1ª

Participazón nos benefizos do Banco de Hespaña ..	26.000.000
Participazón nos benefizos do Hipotecario	700.000

Seizón 2ª

Renda de Aduás	592.240.000
Imposto sobr-o Zucré	116.000.000
Imposto sobr-a Achicoria	2.300.000
Portos francos de Canarias	13.500.000
Observazons dos Consuados	9.000.000
Timbre do Estado	379.000.000
Timbre de ademisión de valores na Bolsa	50.000
Timbre de pólvora i-explosivos	9.500.000

Suma ó frente	1.148.290.000
-------------------------	---------------

Suma anterior 1.148.290.000

Seizón 3ª

Toda... 974.295.000

Seizón 4ª

Rendas:

Salinas	1.650.000
Minas	10.500.000
Producto adeministrazón fincas do Estado	916.000
Renda dos bens do Clero	16.000
Renda da Cruzada	1.670.000
Asiñazón empresas f. c. por gastos inspeizón	1.560.000
Reintegro gastos Depósitos Aduás	180.000
Renda dos bens dos Institutos	40.000
Reintegros d-anticipos as Cías. de ff. cc.	15.000.000
Reintegros d-anticipos a particulares.....	90.000
Reintegros d-anticipos pra camiños veciñales	60.000
Reintegros d-anticipos por inundazóns 1919.....	150.000
Entregas pra millora pensións	1.400.000
Reintegro d-anticipos o Bco. Exterior	41.312.000
Vendas: Integro	1.080.000

Seizón 5ª

Toda 76.660.000

2.274.869.000

Donativo do Clero e Monxas 1.350.000 |

Imposto de Grandezas e Tidós 1.700.000 |

Imposto de pagos do Estado (só de os que lle quedan) / 10.000.000 |

2.287.919.000

Por ingresos correspondentes a todas as Rexións que

se formaícen na Tesoureiría Central, ademitimos a
cantidade que (xa pol-o baixo) calculou Ferreiro
pra 1925-26

165.500.000

TOTAL XERAL 2.453.419.000

O importe das obrigas de carácter xeral que o Estado tería d-atender é (según a distribuzón que con arreglo a nosa proposta fixemos das que figuran no presuposto hespañol do mesmo ano 1931, cuio orden de capitulos e artigos seguimos estrictamente pra que se poida xuzgar mellor de tal distribuzón) o que segue:

<i>CONCEITOS</i>	<i>Cantidás parciaes</i>	<i>Totales</i>
Pra futura Presidencia	2.500.000	
Corpos Colexisladores.....	2.853.500	
Deuda (deducindo as comisións do Banco)	888.792.279	
Crases Pasivas	145.281.800	1.039.427.579

Suma anterior	1.039.427.579	
Presidencia do Consello:		
Capituo 1º; Artigos 1º ó 4º	156.000	
Capituo 1º; Artigo 5º	2.500.000	
Capituo 2º; Artigos: Todos	637.250	
Capituos 3, 4 e 5; Artigos: Todos	1.130.000	
Capituos 6 e 7º; Artigos: Todos	557.000	
Capituo 8º; Artigos: Todos	4.338.500	
Capituo 9º; Artigos: Todos	43.500	
Capituo 12º; Artigos: Todos	5.000.000	
Capituo 13º; Artigos: Todos	6.000.000	
Capituo 15º; Artigo: Uneco	50.000	20.412.250
Estado:		
Total do mesmo	20.254.579	
a deducir:		
Capituo 2º; Artigo 1º		
Capituo 4º; Artigo 8º		
Capituo 5º; Artigo 14º		
Capituo 5º; Artigo 18º		
Capituo 5º; Artigo 23º		
Capituo 8º; Artigo: Todo	—815.000	19.439.579
Grazia e Xustiza:		
Capituo 1º; Artigos: Todos	1.091.000	
Capituo 2º; Artigos: Todos	133.000	
Capituo 4º; Artigo 2	164.500	
Capituo 4º; Artigo 6º	8.000	
Capituo 6º; Artigo 4º	1.500	
Capituos 11 ó 18; Artigos: Todos	66.371.763	67.769.763
Exército:		
Todo	—	459.328.694
Mariña:		
Todo	—	252.297.626
Gobernazón:		
Total do mesmo	291.698.291	
a deducir		
Capituo 2º; Artigo: Todo		
Capituo 3º; Artigos 2, 4 e seguintes		
Capituo 4º; Artigos: menos 5º		
Capituo 7º; Artigos: menos 7º		
Capituos 8, 11, 13 e 14; Artigos: Todo	16.078.803	
Capituo 16º; Artigos: 4º e seguintes		
Capituos 41º e 45º; Artigos: Todo		
Capituo 47º; Artigo 1º		275.619.483
Fomento:		
Capituos 1º e 2º; Artigos: Varios	2.500.000	
Capituo 5º; Artigo: Uneco	510.000	
Suma ó frente	3.010.000	2.134.294.974

Suma anterior	3.010.000	2.134.294.974
Capituo 10º; Artigo 1º	188.500	
Capituo 12º; Artigos: Varios	4.000.000	
Capituo 14º; Artigos: Todos	2.710.500	
Capituo 17º; Artigo 2º	600.000	
Capituo 27º; Artigo: Uneco	20.500	
Capituo 30º; Artigos: Varios	40.000.000	50.529.500

Instruzón:

Capituo 1º; Artigos 1º ó 6º	246.000	
Capituo 2º; Artigo 1º	110.000	
Capituo 3º; Artigos 2º, 6º e 9º	178.000	
Capituo 13º; Artigo 2º	170.000	
Capituo 14º; Artigo 2º	268.000	
Capituos 17º e 18º; Artigos: Todos	3.164.000	
Capituo 26º; Artigo 3º	1.500.000	
Pra persoal a extinguir	2.100.000	7.736.600

Traballo:

Capituo 1º; Artigos 1º ó 4º e 17º	1.392.000	
Capituo 2º; Artigos 1, 2, 8 e 9	1.574.650	
Capituo 4º; Artigo 5º	1.010.000	
Capituo 5º; Artigo 7º	8.622.774	
Pra persoal a extinguir	1.000.000	13.599.424

Economía:

Capituos 1º e 2º; Artigos: Todos (a extg.)	8.482.695	
Capituos 9º e 10º; Artigos: Todos	727.850	
Capituo 12º; Artigos: Todos	509.000	
Capituo 14º; Artigo 4º	500.000	10.219.545

Facenda:

Capituos 1º e 2º; Artigos: Pra todos	2.049.452	
Capituos 5º e 6º; Artigos: Todo	10.583	
Capituo 7º; Artigo 4º	6.267.650	
Capituo 10º; Artigos: Todo	3.200.000	
Capituo 12º; Artigos 1º ó 4º	2.100.477	13.628.162

Gastos contribuzóns:

Capituos 5º e 6º; Artigos: Todos	415.155	
Capituos 7º ó 11º; Artigos: Todos	5.009.967	
Capituos 12, 13 e 14; Artigos: Todos	56.046.782	
Capituo 19º; Artigo 2º	25.000	
Capituo 20º; Artigo: Todo	722.000	
Capituos 21 e 23; Artigos: Todo	9.640.000	
Capituos 24 ó 27; Artigos: Todo	30.718.364	
Capituo 28º; Artigosº Pra todo	100.000	
Capituo 34º; Artigos: Pra todo	2.000.000	104.677.268

Suma ó frente

2.334.685.473

Suma anterior		2.334.685.473
Participazón Corporazóns:		
Capituo 6º; Artigo 2º	1.875.000	
Capituo 8º; Artigos 1º ó 3º	285.800.000	
Capituo 9º; Artigo: Uneco.. . . .	115.000	287.790.000

Aizón Marruecos	219.638.798
Posesións	4.898.894
Obrigas a extinguir	33.208.068

TOTAL XERAL	2.880.221.233
-----------------------	---------------

Si se levan a cabo as economías que están anunciadas; e supoñendo, pra pecar por baixo, que a cifra das mesmas non pase do calculado pra Guerra	—200.000.000
---	--------------

Qledarán a cárrego do Estado	2.680.221.233
--	---------------

Comparando agora os totaes que resultan (si se aceptan total as anteriores cifras, ás que me parece que non hay ren que opoñer) o déficit que as Rexións teñen que sufragar sube á cantidade de

2.680.221.233
—2.453.419.000

Ptas.	226.802.233
---------------	-------------

Galiza ten que aportar, pra cubril-o, a parte que, xustamente, lle corresponda. Tratemos de buscar a maneira de outel-a. Cataluña propoñía no seu Estatuto (artigo 13): "...haberá de participar no abono indicado (refírese ó déficit) a base da proporzón en que Cataluña participe nos impostos..." Ferreiro no seu traballo referente ó ano 1925-26 aceptou ista fórmula, mais con reparos. Nos aceptámola tamén, porque (inda que reconecemos que, pro futuro, o réximen de proporcioalidade sobr-os ingresos non é xusto, pois non grava as rendas rexionaes) é o que con mais facilidade nos permite agora determinñar a aportazón galega. I-estamos sinceramente certos de que o adoutar iste procedemento constituie un agrumento mais demostrativo de que ó outer os resultados en que basaremos as nosas concrusións, si algunha vez nos apartamos do cálculo xusto, por non dispór de medida exaita, perxudicamos, de intento, a Galiza: xa que, si como base do reparto se tomasen as rendas rexionaes, seguramente que tería d-aportar en mais pequena proporzón que aquilas outras Rexións en que a renda dos capitaes e do traballo é mór, debido, en parte non pequena, ó tributo de consumidora que Galiza lles paga.

Máis, aceptada ista fórmula, está craro que Galiza — como as demais Rexións — tería de pagar: Unha parte que gardase cos ingresos que o Estdo lle deixe a mesma relazón que o déficit total que lle resulte ó Estado garde co total dos ingresos deixados a total-as Rexións.

Según isto:

Sendo o total do presuposto hespañol de ingresos
 pra 1931, ptas 3.753.654.000
 E o dos que lle asinamos ó Estado, como xeraes,
 ptas 2.453.419.000

Quedan pras Rexións 1.300.235.000
 I-engadíndolle a cantidade que as Vascongadas e Na-
 varra deben ingresar, ademais do que xa pagan,
 pol-os conceptos que teñen concertados (asegún a
 comparanza que, por baixo, fixemos co que pol-os
 mesmos ingresa Galiza) pois non é ademitibre que
 na futura estruturazón se conserven privilexios
 pra ninguén, ptas 15.000.000

Terían as Rexións, ptas.. . . . 1.315.235.000

Galiza tería pol-o tanto de aportar:

$$\begin{array}{r}
 1.315.235.000 \quad 54.500.714 \\
 \hline
 226.802.233 \quad \times \\
 226.802.233 \times 54.500.714 \\
 \times = \hline 1.315.235.000 = 9.398.231
 \end{array}$$

E sumando ista aportazón co total das obrigas traspasadas pol-o Esta-
 do a Galiza, resultan:

43.870.227	Cantidade que, como se ve, é mais	54.500.714
+9.398.231	pequena que a cifra dos nosos ingre-	-53.268.458
53.268.458	sos, resultándonos un superavit de	1.231.256
	pesetas...	

Creo que queda compridamente demostrado que Galiza saíria bene-
 fizada; porque, ademais de que podería pagar a parte que lle correspondese
 pra cubrir o déficit do Estado, dimpois de cubertas todas as suas obrigas,
 disporía d-un sobranter que (agrandado gradualmente pol-a diminuzón da
 cantidade a pagar: por amortización dos gastos que agora herdamos, co
 caraiter de "a extinguir") lle permitiría aumentar, en ben da sua econo-
 mía, a eficacia dos servizos; sin contar con que as economías que o réxi-
 men de descentraizazón permitiría facer nas obrigas que lle quedan ó Es-
 tado son moito móres das que se ademitiron ó facer os cálculos.

Mais como algúns poderían facer unha ouxeizón que xa temos ouvido
 con referencia o traballo de Ferreiro, querémonos anticipar a contestal-a.
 Din: Conformes en que Galiza podería facer frente cos ingresos que lle
 quedan as atenzóns que se descentraícen; mais, como moitas están insu-
 ficientemente atendidas, o sobranter que a Galiza lle resulte non abondaria
 pra incremental-as na proporzón qu-iles consideran precisa. Digamos, pri-
 meiramente, que o melloramento a que se aspire en todos os ordes ten de
 ser proporcioado á nosa capacidade, pra non caer no perigro de ruina púbri-
 ca; e, dimpois, que si nós non podemos pretender o noso melloramento ás
 costas dos outros, o que o Estado poidese facer mellor o poderá facer Ga-
 liza de seu, pois o diñeiro preciso pras reformas (que en fin de contas
 haílo que pedir o contribuinte ou o creto público) devecerá menos que

si o zugan a multiplicidade de órgaos a que da vida o réximen de centralización.

E hai mais aínda: As cifras presupostadas pol-as Diputazóns e os Concellos galegos pros anos 1927 e 1928, respectivamente, según resumen, formado cos deradeiros resultados publicados pol-o "Anuario Estadístico", son as que seguen:

	<i>Diputazós (1927)</i>	<i>Concellos (1928)</i>
Pontevedra	2.693.736'76	11.407.271'—
Ourense	3.376.291'93	4.541.182'—
Lugo	2.347.049'74	4.931.187'—
A Cruña	4.987.704'71	13.840.069'—
	13.404.783'14 ptas.	34.719.709'—
		13.404.783'14
	Ptas	47.154.492'14

Total que hoxe é, seguramente, moitísimo mór, pois todos sabemos o aumento que istes presupostos exprimentaron nos derradeiros anos. E ¿quén dúbida que administración das nosas Diputazóns e Concellos ven sendo pouco eficaz e moi costosa? O que suscribe ten escomenzada a publicación das liñas xeraes do proyeito de reorgaización de servizos que empezara a pór en práctica por mandada da Diputazón de Pontevedra, e propónse demostrar que, si se levase a cabo, reportaría á citada provincia un benefizo mór de 400.000 ptas. Lémbralo só pra perguntar: ¿cal podería ser o benefizo que por diminución do custe da súa administración pública (Rexioal, Comarcal e Parroquial), podería outar Galiza cando — polo menos no aspecto económico-fiscal — se reduxesen a unha as funzóns que agora requiren triplicidade de órgaos, sin perxuízo — craro está — pra autonomía debida as individualidás naturaes xuridicamente recoñecidas? E ise benefizo ¿en cánto se podería aumentar cando — pois xa non asusta a ningún certo grado de socialización — o Banco de Galiza, por medio das súas Sucursaes, Axenzas e Delegazóns, fose recollendo, con evidente benefizo pra todos, menos pró capitaista intermediario, unha serie de servizos que hoxe están en mans particulares? ¿cal sería, tamén, o grado en que se poderían desgravar os presupostos das futuras individualidás galegas cando as seizóns d-aforo recollesen os moitísimos millóns que hoxe non cum-

Por todo iso, non findaremos sin apuntar unha primeira concrusión que se non pode ocultar a ningún: Si os medios de que disporíamos no lo habían permitir, ¿quen dúbida: 1º de que a concesión da autonomía permitiríalle a Galiza exaltar a súa persoalidade, con un ensino e unha orgaización social adecuadas, que os alleos non nos poden dar; e 2º do gran benefizo que isto suporía, tanto pra Galiza mesma como d-end-o punto de vista da súa aportazón mais eficaz o concerto dos pobos?

II

Demostrado que Galiza saíría grandemente benefizada co otorgamento d-un réximen autónomo, vexamos si o Estado no lo pode conceder sin perxuízo das partes intersadas.

Xa dixemos que se non trataba de coñocer as posibilidades d-un Estado independente, nin, por conseguinte, se trata agora de saber os perxuízos que a outro poidera ocasionar a separazón, senon que segue sendo, tamén

con referencia ó Estado, unha simpre custión fiscal.

Esta parécenos que na precedente parte do traballo queda resolta, pois, como se viu, os nosos cálculos están feitos sobr-a base de aceptar pro Estado todas as obrigas, incluso as que se decraren a extinguir, non asinalados as Rexións (pois somos os primeiros a recoñecer que é de xustiza respetar os dereitos legalmente adequiridos), e de que as Rexións sufraguen aquela parte que aquí non poida cubrir cos ingresos que lle quedan; co que nin pro Estado nin pras demais Rexións hay perxuízo ningún, senón, pol-o contrario, os benefizos, inmediato e mediato, que se deriven, respectivamente, da supresión de órgaos innecesarios e da amortizazón gradual das obrigas a extinguir; máxime si se ten en conta: que aceptamos pra facer os cálculos un presuposto de gastos recargado con obras extraordinarias, y-entroques, un d-ingresos amengoados; e que as reducións que estimamos son, como queda dito, moito mais pequenas das que se poden facer: especialmente en Marruecos, colonias, culto, etc.

Parécenos que ninguén podería dicir que ó facer a separazón de obrigas e recursos, maxinamos un Estado Federal probe e sometido a limosna das Rexións autónomas.

Y-eu vexo tan craro todo isto, que me parece innecesario engadir nunha outra razón. Insistirei sómentes en algunhas que moitos parece que iñoran ou non queren ver:

que o réximen de autonomía, tal como a pedimos, non ten, no aspecto económico, mais trascendencia que a d-unha separazón de servizos, con aforro de gastos que repercutirá en ben de cadaun e, pol-o tanto, no de todos;

que, hasta por instinto de conservazón no orden social, o Estado hespañol debía non demorar a concesión da autonomía que as Rexións lle piden; e, derradeiramente,

que Galiza usa d-un dereito moi lexítimo ó pedir gobernarse de seu cando s-está vendo a cada momento que seus tutores a tratan con tanta inxustiza como a que supoñen o actual arancel, a repetida suspensión dos seus cativos ferrocarrís, obras de portos e tantas outras cuio importe ten retrepagado; pois si dos cómputos que quedan feitos se excruisen os 888 millóns destinados a deuda pública (empregada en desastres guerreiros i-en obras realizadas casi todas fora de Galiza), non sómentes non teríamos que pagar os 9.400.000 ptas., en números redondos, que se calcularon, senón que ó Estado tería de nos facer cesión de outros ingresos por valor de mais de 20 millóns de ptas.

— :: — :: —

Dimpois da lectura do anterior traballo e do estudo detido do mesmo, entende a Poñenza que, pra algunhos, seguirá sendo discutible si (por razóns de soberanía ou por as que con respecto a cada particular se poidan alegar) deben ou non ser de momento concedidas a Galiza algunhas das facultás que lle sinalamos; mais que ninguén poderá dubidar das seguintes conculsións, que rubricamos sinceramente convencidos de non padecer erro:

1º *Que Galiza pode invocar, ademais de seu dereito como unidade social indiscutible, o que lle dá saber que ó pedir gobernarse de seu non o fai a costa de ningún;*

2º *Que non se poderá dubidar que Galiza, autónoma, non tardaría en benefizarse grandemente, valorando, en ven de todos, á súa aportazón o concerto universal dos pobos, afogada hoxe pol-o patrón d-uniformidade*

a que se nos ten sometidos, a pretexto d-unha unidade nazonal absurda e inxusta, pois non é unidade vountaria de pobos ceives;

3º Que a ningunha Rexión hespañola se lle debe negar, con pretextos económicos, o dereito á autonomía, por integral que sexa, sempre que a pida comprometéndose a pagar a cantidade que en xustiza lle corresponda; pois concedéndolla non somentes se lle fai un ben, senón que resultan beneficiados, ó mesmo tempo, as demais Rexións: por supresión da pluralidade de órgaos que na actualidade require a tutela do Poder Central.

E a Poñenzad daríase por pagada da laboura que acometeu, con entusiasmo e anceios d-acerto, si ela, cos defeitos que ten de ter, axudase a pôr luz no básico probrema da nova estreiturazón hespañola, e contribuíse a que, en ben de todos, fose xuridicamente recoñecido e resolto o probrema difrenzal da nosa Terra.

Galiza, maio do 1.931.

V. PAZ-ANDRADE.

A. BÓVEDA IGLESIAS.

VICENTE M. RISCO.

L. TOBÍO FERNÁNDEZ.

R. CARBALLO CALERO.

GALEGO:

SI NON TES ALMA DE ESCRAVO OU DE TREIDOR, O TEN DEBER E O DE SER UTIL A CAUSA DA LIBERDADE.

NA SOCIEDADE NAZONALISTA PONDAL, SO FORMAN OS QUE ARELAN A INDEPENDENZA ABSOLUTA DA NAZON GALEGA.

SI PARTICIPAS DAS NOSAS ARELAS PATRIOTICAS, SERAS RECIBIDO NO NOSO SEO COMO UN IRMAN.

QUALQUERA SEXA O APORTE QUE POIDAS TRAER, O TEU CONCURSO E NECESARIO.

NECESITAMOSTE, POR, E PARA GALIZA.

BIBLIOTECA NACIONAL DE GALICIA

BNGA00213898